

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-15
Besvaras senast
2024-11-27 kl. 12.00

Till försvarsminister Pål Jonson (M)

2024/25:453 Hot mot Sveriges gröna omställning

Regeringens beslut att avslå 13 av 14 ansökningar om havsbaserade vindkraftsparker i Östersjön innebär en betydande risk för Sveriges energiförsörjning och vår omställning till ett fossilfritt samhälle. De aktuella vindkraftsprojekten skulle kunna tillföra omkring 30 gigawatt installerad effekt och producera cirka 140 terawattimmar el per år, vilket motsvarar mer än hela Sveriges nuvarande elförbrukning. Förutom att säkra stabil elproduktion hade dessa projekt kunnat driva på investeringar i infrastruktur, innovation och arbetstillfällen – en potential som nu hotar att gå förlorad.

Regeringen har hänvisat till försvarsintressen som skäl för att avslå projekten – särskilt risker för radarstörningar och försämrad övervakning av svenska havsområden. Det är dock svårt att inte ställa sig frågande till varför andra länder, inklusive våra Natoallierade Danmark, Tyskland och Storbritannien, har kunnat fatta beslut som tillåter en snabb utbyggnad av havsbaserad vindkraft parallellt med att de upprätthåller sina försvarsbehov. I exempelvis Danmark har myndigheterna investerat i avancerade radar- och övervakningssystem som möjliggör en balans mellan förnybar energiproduktion och försvarsförmåga, medan Storbritannien har arbetat nära försvarsmakten för att lokalisera vindkraftverken på platser som minimerar påverkan på övervakningen och säkerheten.

Om det i Sveriges fall finns särskilda förhållanden som gör en liknande lösning omöjlig, kanske på grund av säkerhetsklassad information, är det förståeligt att regeringen inte kan gå in på detaljer. Samtidigt är det svårt att förstå hur våra förutsättningar skulle kunna skilja sig så radikalt från dessa grannländers, som möter liknande hotbilder och försvarskrav. Det ger intrycket av att regeringen har valt en defensiv inställning där man helt avstår från att ens undersöka möjliga tekniska och organisatoriska lösningar för samexistens.

Vidare uppstår en annan kritisk fråga: Hur planerar regeringen att täcka det enorma energiunderskott som dessa vindkraftsparker var tänkta att bidra till? Om regeringen inte har en konkret plan för att ersätta denna förnybara elproduktion står vi nu med ett betydande gap i elförsörjningen, vilket kan komma att påverka både industrins konkurrenskraft och hushållens elpriser. Trots det avgörande behovet av att öka Sveriges produktion av fossilfri energi har vi ännu inte sett några alternativa förslag från regeringen som kan matcha omfattningen av de förlorade vindkraftsprojekten.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande fråga till försvarsminister
Pål Jonson:

Vilka konkreta åtgärder avser ministern att vidta för att möjliggöra en
samexistens mellan försvarsintressen och utbyggnaden av havsbaserad
vindkraft, i syfte att säkerställa Sveriges energiförsörjning och uppfyllandet av
våra klimatmål?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann